

12. ZAZENSHIN

坐禪箴

„A Zazennel kapcsolatos intelmek”

Miután Yakusan Kodo nagymester befejezte a Zazen periódust, egy szerzetes megkérdezte: „Mire gondolsz, amikor ilyen intenzíven ülsz?” A Mester azt felelte: „A nem-gondolkodásra gondolok.” A szerzetes azt kérdezte: „Hogy lehet a nem-gondolkodásra gondolni?” A mester így felelt: „Gondolkodás nélkül.”

Ilyen szavakat hallva a Nagy Mestertől, tanulmányoznunk kell és helyesen át kell adnunk az intenzív ülést. Ez a helyes módja az intenzív ülés Buddhista útja a tisztázásának. Mivelhogy az intenzív ülésnek ez a gondolata nincs egy gyakorlóra korlátozva, Yakusannak az a kifejezése, hogy „A nem-gondolkodásra gondolok” nagyon fontos. Ez a gondolkodás és a nem-gondolkodás bőrévé, húsává, csontjaivá és velejévé válik.

A szerzetes megkérdezte: „Hogy lehet a nem-gondolkodásra gondolni?” Ez biztosan nem egy eredeti kérdés, viszont minden gyakorlónak foglalkoznia kell a „hogyan gondolkodjunk” problémájával. Vajon van-e „gondolat” az intenzív ülésben? Ha előrelépéseket teszel az intenzív ülésben, akkor biztosan megérted. Akárki, aki nem nevetségesen szűk látókörű, megkérdőjelezheti és értékelheti az intenzív ülést és gondolkodhat róla.

A Nagy Mester azt mondta: „Gondolkodás nélkül.” Bár világos a „gondolkodás nélkül” kifejezés használata, ahhoz, hogy a nem-gondolkodásra gondoljunk, mindig „gondolkodás nélkül”-t szükséges használni. Van egy „ki” abban, hogy gondolkodás nélkül, egy „ki”, amelyik fenntartja a szelfet. Ugyan „én” ülök intenzíven, nemcsak gondolkodás van, hanem az intenzív ülésben való teljes elmerülés. Az intenzív ülés lehet csak intenzív ülés, tehát hogy gondolhat az intenzív ülés az intenzív ülésre?

Ezért van az, hogy az intenzív ülés nem mérhető fel Buddhákkal, dharmákkal, megvilágosodással vagy megértéssel. Amit Yakusan egyénileg átadott, az közvetlenül került továbbadásra harminchat generáción keresztül, Shakyamuni Buddhával kezdve; harminchat generáció van visszafele Yakusantól Shakyamuni Buddháig. Így a helyes átadás a „nem-gondolkodásra gondolva” jött létre.

Ennek ellenére, mostanában a buta emberek azt mondják: „A Zazen gyakorlása abban áll, hogy a tudatunkat mentesítsük a gondolatoktól; amint ezt beteljesítjük, elértük a legmagasabb állapotot.” Ez egy olyan vélemény, amelyik még a Hinayana tanítványai által hangoztatott véleményeknél vagy az istenek és az emberek közös tanításainál is alacsonyabb rendű. Hogy is nevezhetik magukat az ilyenek a Buddhista Dharma tanulóinak? A mai Sung Kínában sokakat láthatunk így gyakorolni; tragikus, hogy a Pátriárkák Útja összeomlik. Van egy másik csoport is, amelyik úgy tartja, hogy a Zazen fizikai gyakorlása a kulcs, mind a novíciusok, mind a régi szerzetesek számára és hogy nem szükséges a Buddhák és a Pátriárkák mindennapi gyakorlása; a mozgás Zen, az ülés Zen, beszélni, hallgatni, a tevékenység, a nyugalom, a test tettei és nyugalma mind Zen; korlátozzuk magunkat csak az ülő Zenre. A Zen Rinzai ágában sokan gondolják így. Azért mondanak ilyeneket, mert nem vették komolyan a Buddha Dharma igazi életét. Mi a kezdő tudat? Miért teszünk különbséget olyanok között, akik rendelkeznek a kezdő tudattal és akik nem? Tudnunk kell, hogy a Buddhista Út igazi tanulmányozása érdekében csak az ülő meditációra kell összpontosítsunk. Fontos a Buddhát gyakorolni anélkül, hogy megpróbálnánk Buddhává válni. A Buddhát gyakorolni az nem annyi, mint Buddhává válni és így az a megvilágosodás megvalósításává válik. A test Buddha, nem válik Buddhává. Megtörve az üléshez való ragaszkodást a Buddha Buddhává akar válni. A megfelelő időben meghaladjuk az eonokat és mind a Buddhákat, mind a démonokat hátra hagyjuk. Előrehaladva vagy visszavonulva, létezik az az erő, amely minden dolgot beteljesít.

Daijaku Kōsei (Baso) Zen Mester, aki Nangaku Dai'e Zen Mester alatt tanult, folytatta a Zazen rendszeres gyakorlását, még azután is, hogy megkapta a Tudat-pecsét átadását. Egyszer Nangaku meglátogatta Daijakut és megkérdezte: „Mi a Zazen gyakorlásának a célja?”

Csendesen mérlegeljük és tisztázzuk ezt a kérdést. Vajon Nangaku azt kérdezte, hogy „Vársz valami haladást a Zazentől?” vagy azt, hogy „Van valami más szándékod is a Zazen mellett?” vagy „Van egyáltalán valami szándékod?” vagy vajon azt kérdezte-e, hogy „Amikor Zazent gyakorolsz, mik a szándékaid? Mi kerül megvalósításra?” Ezeket a dolgokat részletesen mérlegelnünk kell. Fontos, hogy inkább a valódi sárkányt tápláljuk, mint az utánzatot; tudva azt, hogy mind a valódi, mind az utánzat képes felhőket képezni, amiből eső esik. Ne gondold

azt, hogy az utánzat közeli, és az igazi messze van vagy fordítva – mind a közelit mind a távolit a megfelelő módon kell értékelni. A látásunk nem lehet se túl könnyű, se túl nehéz, a hallásunk ne legyen sem túl sűrű, se túl könnyű. Mind a szemeinknek, mind a füleinknek élesnek és tisztának kell lenniük.

Kösen azt mondta: „Azért, hogy Buddhává váljak.”

Ezt a kifejezést uralnunk kell. Hogy is lehet „Buddhává válni”? Azt akarja mondani, hogy Buddha lesz a Buddhából? Vagy azt, hogy a Buddha arca egyik vagy másik formában jelenik meg, amikor valaki Buddhává válik? Vagy az, hogy „Buddhává válni” az annyit tesz, mint eldobni valamit és az, amit eldobtunk Buddha lesz? Sok módja van a Buddhává válásnak, tehát ez hozza létre azt a mondatot, hogy „azért, hogy Buddhává legyek”?

Tudnunk kell, hogy amit Kōsei mondott, azt jelenti, hogy azért ülünk Zazent, hogy Buddhává váljunk, a Zazen a Buddhává válás szándéka. Az „azért, hogy” a Buddhává válás előtt és után történik. A „Buddhává válás” pont a megfelelő időben történik. A kérdés az, hogy „Milyen szerepet játszik a szándék a Buddhává válásban?” A válasz erre az, hogy „Állandóan szerepet játszik a kezdettől fogva.” Ebben az időben minden dolog teljesen Buddhává válik, a részvétel egyenesen kimeríti a Buddhává válást és minden dolognak ez a szándéka. Ne utasíts vissza egy szándékot sem. Ha visszautasítunk akár csak egy szándékot, az életünk elvész. Viszont, ha az életünk elvész, részt veszünk abban a szándékban.

Nangaku akkor felvett egy törött cserépdarabot és elkezdte csiszolni egy kővel. Amikor Kōsei ezt meglátta, megkérdezte: „Mit csinálsz, Mester?”

Ki látta tulajdonképpen, hogy csiszolja a cserepet és ki nem? Kōsei mindenképpen rákérdezett a cserep csiszolására. Az, hogy „Mit csinálsz?” azt jelenti, hogy „Miért csiszolod a cserepet?” Ugyan vannak különböző árnyalatú jelentések, a „cserep csiszolása” a lényeg. Soha se tekintsd véglegesnek a saját szempontodat; az egységes megértés kialakítása érdekében tanulmányozni kell a különböző értelmezéseket.

Tudnunk kell, hogy vannak olyan esetek, amikor látjuk Buddhát és nem fogjuk fel, hogy ő a Buddha, látunk vizet, anélkül hogy felfognánk, hogy az víz és látunk hegyeket, anélkül, hogy felfognánk, hogy azok hegyek. Nem csak az létezik, ami direkt megjelenik a szemünk előtt, tehát nem illik elhamarkodottan értékleni. Ez nem a Buddhizmus tanulmányozásának útja.

Nangaku azt mondta: „Tükröt csiszolok belőle.”

Tisztáznunk kell ennek a kifejezésnek a lényegét. Biztos van valami alapelve annak, hogy „tükröt csiszolok belőle”, ami megvalósítja a megvilágosodást – ez nem egy hamis állítás. Még ha a cserep nem is több, mint egy cserep és a tükör nem több, mint egy tükör, még van a csiszolásnak sok olyan aspektusa, amelyet tanulmányoznunk kell. A cserepet csiszolva lehet sötét vagy fényes tükröt készíteni. Ha nem tudjuk, hogy minden tükröt cserepből csiszolnak, akkor szó se lenne Buddhákról és Pátriárkákról és nem lenne beszéd vagy kijelentés sem.

Kōsei azt kérdezte: „Hogy lehet tükröt készíteni egy cserep csiszolásával?”

Ez azt mutatja, hogy Kōsei egy igazi vasember volt, aki megértette a cserep csiszolását és nem kellett neki mások segítsége; viszont a cserep nem lesz csiszolás révén tükörré. Ha tükör lesz belőle, azonnal azzá kell lennie.

Nangaku azt mondta: „Hogyan válhatnál Buddhává Zazent gyakorolva?”

Kétségtelenül ismerned kell az alapelvet, hogy nem lesz valakiből Buddha a Zazen gyakorlása által és azt, hogy a Buddhává válásnak nincs kapcsolata a Zazennel. Kōsei azt kérdezte: „Miért van ez?” Bár ez első látásra csak a Zazen problémájára vonatkozik, köze van a Buddhává válás kérdéséhez is; olyan, mint amikor két közeli barát találkozik – a tény, hogy ő egy közeli barátom, őt egy közeli barátommá teszi. A „miért van ez?” magában foglalja a probléma mindkét oldalát.

Nangaku azt mondta: „Olyan, mint egy kocsi utazni. Ha a kocsi nem mozdul, ostorozhatod vagy a kocsit vagy az ökröt.”

„Ha a kocsi nem mozdul”, akkor mit jelent „kocsi mozdul” és a „kocsi nem mozdul”? Vajon a mozgó kocsi olyan, mint a folyó víz? Vagy az álló víz olyan, mint a mozgó kocsi. A „folyik” néha azt jelenti, hogy „nem mozog” és a „víz mozog” néha nem jelenti azt, hogy „folyik.” Ezért, amikor megvizsgáljuk, hogy „Ha a kocsi nem mozog”, tanulmányoznunk kell mind azt, hogy „nem mozog” és azt is, hogy „nem nem mozog”. Ez függ az alkalomtól. Ha „nem mozog” akkor nem csak a nem mozgás szempontjából kell mérlegelni a dolgot.

„Ostorozhatod a kocsit vagy az ökröt.” Ez azt jelenti, hogy mindkettőt kell ostorozzuk, mind a kocsit, mind az ökröt? Ez a két dolog azonos vagy különböző értékű? Tudnunk kell, hogy a hétköznapi embereknél ugyan nem szokás ostorozni a kocsit, viszont a Buddha Úton szokás. Ez a tanulmányunk magja. Még ha tanulmányoztuk is a kocsi ostorozásának szokását, ne gondoljuk azt, hogy ez ugyanaz, mint az ökröt ostorozni. Tisztázzuk ezt minden részletében. Még ha tudunk is az ökr ostorozásának szokásáról, tanulmányoznunk kell az ökr ostorozásának a jelentését a Buddhista Úton belül. Vajon az ökr, amit ostorozunk nem egy vízi bivaly? Egy vas ökr? Vagy egy sár ökr? Egy ostort használunk? Az egész világgal ütünk? Az egész tudatunkkal ütünk? A velőnkkel ütünk? Az öklünkkel ütünk? Az ökl meg kell üsse az öklöt, az ökr meg kell üsse az ökröt. Kősei csendben maradt, de ezt nem vethetjük a szemére – eldobta a követ, hogy felvegyen egy drágakövet és megrázta a fejét, hogy létrehozson egy új arcot. Nem segíthetünk a hallgatásán.

Nangaku elmagyarázta: „Amikor a Zazent tanulmányozod, akkor az ülő Buddhát tanulmányozod.”

Amikor ezt a kifejezést tanulmányozzuk, meg kell fogjuk a Pátriárka tanításának a lényegi pontjait. Ha nem értjük a „Zazen tanulmányozását”, tudhatjuk-e, hogy hogyan tanulmányozzuk az ülő Buddhát? Ha nem vagyunk a helyes átadás örökösei, hogy is beszélhetnénk arról, hogy a Zazen tanulmányozása az ülő Buddha tanulmányozása? Valóban tudnunk kell, hogy a kezdő Zazenje a kezdeti Zazen és a kezdeti Zazen a kezdeti ülő Buddha. Van egy ilyen kifejezés, hogy „Ha tanulmányozni akarsz a Zazent, tudnod kell, hogy a Zen az nem ülés vagy fekvés.” A Zazen az Zazen; az nem ülés vagy fekvés. Az egyedi átadás forrása független az üléstől vagy a fekvéstől; a korlátlan ülés vagy fekvés az igazi szelf. Tehát miért kutatjuk a bensőségesség fokát, beszélünk az illúziókról és a megvilágosodásról és keressük a bölcsességet vagy az elszakadást?

Nangaku azt mondta: „Ha az ülő Buddhát tanulmányozod, akkor a Buddhának rögzített forma nélkül valónak kell lennie.”

Ez a legjobb módja ezt elmondani. Mivelhogy az ülő Buddhának sok formája van, a „rögzített forma nélkül való” a legmegfelelőbb kifejezés erre. A Buddha formáját úgy kell kifejezni, hogy „a Buddha rögzített forma nélkül való kell legyen.” Mivelhogy a Buddha rögzített forma nélkül való, nem választható el az ülő Buddhától. Ezért az, hogy „Buddha rögzített forma nélkül való” azt jelenti, hogy ha a Zazent akarsz tanulmányozni, tanulmányoznod kell az ülő Buddhát. A nem-tartózkodás törvénye miatt nem mondhatjuk, hogy „ez Buddha” vagy hogy „ez nem Buddha.” Az ülő Buddha minden kifejezés és minden elszakadás előtt létezik.

Nangaku azt mondta: „Ha tanulmányozni akarsz az ülő Buddhát, meg kell ölnöd a Buddhát.”

Az ülő Buddha tisztázása az a Buddha megölésének az érdeme. Az ülő Buddha megfelelő alkalmat a Buddha megölése. Amikor a forma isteni fényét keressük, hogy megöljük a Buddhát, biztosan ülő Buddhává lesz. A „megölni” szót hétköznapi emberek is használják, de itt nem a megszokott jelentése van. Tisztáznunk kell „az ülő Buddha az megölni a Buddhát” alakját és szövegkörnyezetét. A Buddha érdeme felfedi a Buddha megölését; tanulmányoznunk kell az „ölés” és a „nem ölés” cselekedeteinket.

„Ha ragaszkodsz az ülés formájához, nem uralhatod ezt az alapelvet.”

A „ragaszkodás az ülés formájához” azt jelenti, hogy megpróbáljuk elhagyni az ülés formáját, miközben még érintkezünk azzal. Ez az elv azt jelenti, hogy az ülő Buddha nem érte el az ülő formához való nem-ragaszkodást. Mivelhogy az ülő formához való nem ragaszkodást nem sikerült elérni, még ha az a ragaszkodás világos is, még ott van, hogy „nem uralhatod ezt az alapelvet”. Ezt a gyakorlást úgy nevezik, hogy a „test és a tudat eldobása”. Aki nem ült így, nem birtokolhatja ezt az alapelvet. Ez az alapelv mindenképpen megjelenik az ülés alatt abban, aki ül, az ülő Buddhában és az ülő Buddha tanulmányozásában. A hétköznapi ülés és

fekvés ülése az nem az ülő Buddha erőteljes cselekedete. Még ha a hétköznapi személyek ülése emlékeztet is az ülő Buddhára és a Buddhára, aki ül, az olyan, mintha egy személy Buddhává válna vagy egy személyből Buddhát csinálnánk. Kevesen válnak Buddhává, ha egyáltalán. A Buddha nem minden ember. Mivelhogy minden Buddha nem minden ember, az emberi lények nem mindig Buddhák és a Buddhák nem mindig emberi lények. Az ülő Buddha is ilyen.

Mind Nangaku a mester, mind Kōsei a tanítvány kiemelkedőek voltak. Kōsei megvilágosodott, hogy az ülő Buddha az Buddhává válni; Nangaku pedig rámutatott, hogy az ülő Buddha úgy tűnik, a Buddhává válásért van. Voltak ilyen gyakorlások Nangaku közösségében és hasonló kifejezések Yakusan csoportjában. Tudnunk kell, hogy a Buddháról Buddhára és a Pátriárkáról Pátriárkára történő átadás lényegi szerepe az „ülő Buddha.” A Buddhák és a Pátriárkák minden átadásában ezt a lényegi szerepet használták. Ha nem használták volna ezt, még csak nem is álmodhattak volna arról, hogy ismerik. A Buddhista Dharma átadásában Indiában és Kínában mindig az ülő Buddha került átadásra [egyik Buddhától a másikhoz]. Ez a lényegi szerep az átadás alapja. Ha a Buddhista Dharma nem került volna átadásra, akkor a Zazen sem került volna átadásra. Ez volt az, ami a Zazen lényegi pontját hordozta a mestertől a tanítványig. Ha ez a lényegi pont nem került volna egyenes átadásra, nem lennének Buddhák és Pátriárkák. Ha ezt az egy Dharmát nem tisztázzuk, akkor lehetetlen lesz a többi tíz ezer elemet és tevékenységet tisztázni. Ha nem lehet minden elemet tisztázni, hogy is mondhatnánk, hogy megvilágosodott rálátásunk van, hogy elértük az utat vagy, hogy voltak Buddhák és Pátriárkák a múltban és a jelenben? Ezért meg kell határozzuk, hogy a Buddhák és a Pátriárkák bizonyosan átadják a Zazent. Mivelhogy ez világítja meg a Buddhák és a Pátriárkák isteni fényét, alaposan tanulmányoznunk és gyakorolnunk kell. A bolond emberek hibás módon azt hiszik, hogy a Buddha isteni fénye az olyan, mint a nap vagy a hold fénye, vagy a drágakövekről visszaverődő fénysugarak. A nap és a hold fénye nem mások, mint a számszára hat világának sápadt sugarai és nem hasonlíthatóak a Buddha isteni fényéhez. „A Buddha isteni fénye” egy olyan kifejezés, amelyet át kell vennünk és amelyre figyelünk kell, egy Dharma, amelyet meg kell tartanunk és meg kell védenünk – ez a Zazen egyenes átadása. Ha az az isteni fény nem világít ránk, nem tudjuk megtartani a hagyományokat és a hitet.

Ezért van az, hogy a régi időktől a mai napig, kevesen értették meg az igazi Zazent. A nagy templomok apátjai között Sung Kínában szinte senki sem értette vagy akár tanulmányozta helyesen a Zazent. Csak egy párán tisztázták és értették meg. Ugyan minden templomban vannak meghatározott Zazen idők, ami kötelező minden szerzetesnek, kolostori hivatalnoknak vagy érdekelt keresőknek, kevés apát tudja, hogy valójában mit tesznek.

Következésképpen, a múlt időktől kezdve mind a mai napig jelentős papok írtak olyan könyveket, mint „Jegyzetek a Zazenről”, „A Zazen alapjai”, „A Zazennel kapcsolatos intelmek” és így tovább. Viszont ezekben az írásokban sok pont kétséges és az író képzésbeli hiányossága nyilvánvaló. Világos, hogy nem ragadták meg a Zazent és nem vették át a Zazen igazi elveit.

(„A Zazennel kapcsolatos intelmek” megtalálható a Keitoku-Dentō-rokuban, a „Jegyzetek a Zazenről” pedig a Katai-Futorokuban)

Tragikus, hogy sokan az egész életüket eltöltik különböző kolostorokban, anélkül, hogy akár egyszer is igazi Zazent gyakoroltak volna. A Zazenük nem igazán az övék és a gyakorlásuk nem teszi lehetővé, hogy lássák a saját igazi természetüket. Ez a fajta Zazen nem jelenti azt, hogy ők nem szeretik a saját testüket és tudatukat és nem jelenti azt, hogy nincs szándékukban Zazent gyakorolni – egyszerűen csak kábulatban vannak. Az ilyen gyakorlók írásai egyszerűen csak elismélik a Zazen mechanikáját; ami csak a tudat légzése és nyugalma. A módszereik megmaradnak a megfigyelés, ismétlés, befogadás és gyakorlás legalsó szintjén; a megértésük elég primitív. Akkor meg hogy is adhatnák ők át a Buddhák és a Pátriárkák Zazenjét. A nagy Sung Kínabeli feljegyzésekben sok hamis állítás található; ne fordíts figyelmet azokra. Wanshi Shōkaku Zen Mester, Keitokujiból a Tendō Hegyen a nagy Sung Kínából írta „A Zazennel kapcsolatos intelmeket”, amely tartalmazza a Zazen igazi Buddháinak és Pátriárkáinak a tanítását. Csak az ő műve világítja meg az univerzum minden oldalát a múltban és a jelenben. Mind a múlt, mind a jelen, mind a jövő Buddhái hasonló intelmeket intéztek a tanítványaikhoz. A múlt és a jelen Pátriárkái megvalósították ezeket az intelmeket. Ő a következő intelmeket adta a Zazennel kapcsolatban:

A Zazennel kapcsolatos intelmek, amelyeket a Császár kérésére Wanshi Shokaku Zen Mester

állított össze.

„A Buddháról Buddhára átadott lényegi szerep a Pátriárkáról Pátriárkára átadott dinamikus elem. Egy tudás, amely az érzékeléstől független, egy megvilágosodás, amely az okozattól független. Mivelhog mentes az érzékeléstől kifinomultan ismeri saját magát; mivelhog független az okozattól, csodálatos módon megvilágítja saját magát. Ebben a csodás ön-megvilágosodásban nyoma sincs se fénynek, se sötétségnek. A dualisztikus gondolatok hiánya azt jelenti, hogy ez az ismeret beteljesedik; a legkisebb nyomok hiánya azt jelenti, hogy a megvilágosodás tökéletes. Ez olyan, mint egy hal, amelyik a tiszta patak alján úszik, vagy egy madár, amelyik a hatalmas égen repül.”

A Zazennel kapcsolatos intelmek iránytűje megjelenik mint ennek a nagyszerű szerepe. A méltósága nem fejezhető ki, és az alkalmassága örökké érvényes. Soha se gyalázd a Buddhák és a Pátriárkák kedvenc dolgait; ez oda vezet, hogy elveszítjük az életünket – egy gyenge nyak nem tud egy megdagadt fejet megtartani.

„A Buddháról Buddhára átadott lényeges szerep.” A Buddhák bizonyosan átadják egymásnak ezt a lényeges szerepet; ez a lényeges szerep a Zazen révén kerül megvalósításra.

„A Pátriárkáról Pátriárkára átadott dinamikus elem.” Egyik elődünk sem haladta meg ezeket a szavakat. Ez az alapelv megtalálható minden Pátriárka átadásában és a törvény és a kesza átadásában is. Amikor a fej elfordul, az arc iránya megváltozik – ez a Buddháról Buddhára átadott lényeges szerep; amikor az arc elfordul, a fej iránya megváltozik – ez a Pátriárkáról Pátriárkára átadott dinamikus elem.

„Ez egy ismeret, amelyet érzékelés nélkül érünk el.” Az „ismeret” nem emlék, az emlék egy alacsonyabb rendű ismeret. Nem is megértés, mert a megértés egy létrehozott ismeret. Ezért az „ismeret” szabad az érzékeléstől, és a „mentesség az érzékeléstől” az igazi ismeret. Sem az univerzális, sem az egyéni ismeret nem mérhető. Az „érezékeléstől mentes” azt jelenti, hogy „ha lámpával jössz, eltöröm a lámpádat, ha sötétséggel jössz, eltöröm a sötétségedet” és hogy „lerombolni a test és a tudat minden akadályát.”

Az „ok-okozattól független megvilágosodás”. Ez a megvilágosodás nem egy intellektuális vagy egy spirituális megvilágosodás – ez az októl és okozattól független megvilágosodás. Ez a megvilágosodás nem változtatja meg az ok-okozatot, mert az ok-okozat maga megvilágosodás. Az, hogy „független” megnyilvánítja az egész világot anélkül, hogy akármilyen is el lenne rejtve; az univerzum darabokra török és semmi sem nyúlik ki. Kifinomult, csodálatos, harmonikus és összefüggő.

„Ebben a kifinomult saját ismeretben nincsenek dualisztikus gondolatok.” A „gondolat-ismeret” nem függ a különböző gondolkodási folyamatoktól. Ennek az ismeretnek formája van és ez a hegyek és a folyók formája. Ezek a hegyek és folyók kifinomultak; ez a kifinomultság csodálatos. A szerepe különösen erős és a megnyilvánulása teljesen korlátatlan.

Még ha ennek az ismeretnek csak egy kicsi részét használjuk, akkor az egész világ és a hegyei meg a folyói felfedésre kerülnek és meglesz a hatalmunk, hogy mindent tudjunk. Ha nem ismerjük bensőségesen a hegyeket, ennek a tudásnak még a felét sem érthetjük meg. Ne törődj azzal, hogy az intellektuális megértés késik. A már birtokunkban lévő gondolatok kinyilvánítják minden Buddha átadását. A nem-múlt pont itt van; a pont itt megvalósul. Ezért a „nem-dualizmus” az „nem találkozni egy személlyel sem.”

„Ebben a csodálatos ön-megvilágosodásban nyoma sincs fényesnek vagy sötétnek.” A „nyom” befedi az egész világot. Ezért magától kifinomult és megvilágosodott. Ezért nem tartozik a jövőhöz. Ne kételkedj abban, amit látsz vagy abban, amit hallasz róla. Világítsd meg a probléma minden oldalát, anélkül hogy csak szavakra és mondatokra támaszkodnál. Akkor elérjük a beteljesedést és a tökéletességet. Még ha megragadjuk és meg is tartjuk a lényegét, a „kételyünk” marad.

„Hal úszik a tiszta patak alján.” A „tiszta víz” tisztább, mint a víz, ami a mennyből hullik, nem is beszélve a vízről, ami a földből ered. A tiszta vizet nem korlátozzák a partok. Amikor a hal ebben a tiszta vízben úszik, akkor nem megy sehova – még ha tízezer mérföldet is úsznak, nem mérhető, nem határozható meg, nem köthető meg és nem tárolható, mert feneketlen; nem képzelhető el. Ha megpróbáljuk elképzelni, akkor csak tiszta vizet találunk. A Zazen

érdeme olyan mint a hal mozgása. Ki tudja megbecsülni az ezer vagy tízezer mérföld haladást? A tiszta mozgás hasonlít a madár nyomtalan repüléséhez.

„A madár méltóságteljesen repül a nagy égen.” A „nagy ég” nem a hely fölöttünk és a hely fölöttünk az nem a „nagy ég;” tehát hogy is lehetne ez egy szokásos nagy ég? Ha semmi sincs elrejtve vagy felfedve, akkor nincs elől és hátul, akkor a nagy ég van. Ha egy madár repül ezen az égen, a repülés és az ég egy. Az égen való repülés nem mérhető fel. A repülés az égben fedi az egész világot, mert az egész világ repül az égben. A „repülés” kimondhatatlan, ezért a legjobb azt mondani, hogy „méltóságteljes repülés” – nyom nélkül eltűnik. Amikor az ég repül, a madár is repül; amikor a madár repül, az ég is repül. A „repülés” tanulmányozásáról azt mondják, hogy itt és most van. Függetlenül attól, mennyit beszélünk, az semmi más, mint „létezik itt és most.”

Így szól Wanshi Mester „A Zazennel kapcsolatos intelmei.” A múlt és a jelen nagy öregei közül senki sem tudna ilyet írni. Még ha mindegyik bűdös bőrszak meg is próbálna ilyen fajta Zazennel kapcsolatos intelmeket írni, soha sem tudnák befejezni, még több életen keresztül sem. Ne vesztegessük az időnket azzal, hogy minden irányban keresünk. Csak Wanshi intelmeire van szükségünk.

Minden alkalommal, amikor a régi mesterem egy formális Dharma beszédet tartott, úgy írta le Wanshit, mint egy régi Buddhát. Senki másra nem utalt így. Ha egyszer valakinek megvan a képessége, hogy másokat értékeljen, akkor lehet igazán felismerni a Buddhákat és a Pátriárkákat. Tudjátok meg, hogy Tōzan vonalában lehet ilyen Buddhákat és Pátriárkákat találni. Miután elolvastam Wanshi Zazennel kapcsolatos intelmeit, elhatároztam, hogy összeállítom a saját verziómat. Ma 1242. március 18-a és körülbelül nyolcvanöt év telt el Wanshi halála, 1157. november 8-a, óta. Itt az én verzióm:

„A Buddháról Buddhára átadott lényeges szerep a Pátriárkáról Pátriárkára átadott dinamikus elem. Nem-gondolkodásban valósul meg és egykedvűségben jelenik meg. Nem-gondolkodásként megvalósítva, öntudat formájában valósul meg. Egykedvűségként megjelenve, ön-megvilágosodás formájában jelenik meg. Öntudat formájában megvalósítva szennyeződés nélkül való; ön-megvilágosodás formájában megjelenve meghaladja az abszolútot meg a viszonylagosat. A szennyezés nélküli a tudatosság, egy tudatosság, ami semmire sem épít és ezért megszabadulás. Túl az abszolúton és a viszonylagosan van a megvilágosodás, a megvilágosodás, aminek nincsenek meghatározásai és ezért valódi gyakorlás. A víz az aljáig tiszta és a hal úszik mint egy hal; a nagy ég elér a mennybe és a madár repül mint a madár.” Nem akarom azt sugallni, hogy Wanshi Zen Mester intelmei hiányosak; csak hozzá akarom fűzni ezt a pár dolgot. A Buddhák és a Pátriárkák utódainak úgy kell tanulmányozniuk a Zazent mint egy fontos dolgot. Ez a közvetlen átadás valódi pecsétje.

Lejegyezve 1242. március 18-án a Kōshōhōrinjiben. Elhangzott a szerzetesi közösség előtt a Kippō Kolostorban, Yoshida tartományban Echizeben, november hónapban.